

ХАБЫАТ

СССР ЧУРАПЧЫТААҢЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҢЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

1989 сыл. Олунньу 7 күнэ
ОПТУРУННЬУК

Сыланата
3 харчм.

КЫРАЧААННАРГА БЭЛЭХ

Сотурулаарыта ороһуон
ниинигэр 100 мисталгаах
түөрт бөлөһүнүн улаанир
голору хааччылыылаах
«Кэскил» дьааһыла-сад
аһылына. Бу тутуу муу-
нальнай сэлэниэх, спор-
тивнай свалдаах, о. д. а.
һоме хостордоох. Манна
сбидиэсийинэн А. В.
Номгоровона аһаһа

на, не өртүгүзөсү сиздин үлүлүңүз. Кыраасналасыңыз, ийин-тайын ыраастаагыңыз даягыла-сад үлүлүңүзгө ыктыялар. Дина, уот, коммуналдык хана-ыгыгызга производегизди управленниетин Н. Н. Аммосов салайар биргездете бетоннаагыңыз, декоративий плиталарыңыз истималарын бүрүбүү үлүлүңүз толордо. Ону теге эт-үүт комбинатын коллектива. Чурапчы сельской Советын исполкома куус-намо боолдулар.

М. ЧИЧИГИНАРОВА.

Дэвсгэр-сад днэтин
эрхүүнүүр-тутар упрэ-
лэинэ тутта, огтон шнтар
систематн шэфтээх Не-
шннгрнтаады «Якутуголь»
уу канализацинтн түорт
ншнлээх бнрчээдэтэ тн-

ССКП райкомун бюротугар уонна райсовет испол. комугар 1988 сылга совхозтар, отделениелар, алын коллективтар уонна производство салааларынан бирдэвэлээн үлэһиттэр социалистическай куоталаһымаларын түмүгүн туһунан башпуртос көрдүлүнэ.

Авсыпат сылта совхозтар ички армдаларынаары социалистическая куотала, былыга ичелымаарытон «Мындаары» совхоз (директор В. П. Чингитаров, партком секретара Н. Н. Хоютанов, профком председатели С. Е. Попов, комсомольская тарылта секретара С. Яковлев) тахсан СССР райкомун, райисполком Бочугунай грамоталарынан наараадаланна; керүүлэ сылдыр Кымыл аныла туттарылына. Ички аныста Суббуруская аатынан совхоз (директор А. В. Ефремов, партком секретара У. Н. Агласова, профком председатели В. В. Ершов, комсомольская тарылта секретара С. Дорогунов) тахсан Бочугунай грамотан уонна ымылынан наараадаланна. (Совхоз усулубуйа былытынан ыстараалтыыр балла элбигин, государство сакалын ички керүнгэ голорботобун ички, бастагы аныста аанамата). Уһуска «Мугудай» совхоз (директор С. И. Сергеев, партком секретара И. И. Кандинская, профком председатели А. Н. Аммосова, комсомольская тарылта секретара М. Терютина) тахсан СССР

райкомун, райсовет жепос-
комун Вочутунай грамо-
татинан марарадланна.
Салгын мнэстмэри үлэст-
ти бэрэздэгэ минниг
буолла: Эрлик Эрстийн
аатынан, Карл Маркс аа-
тынан уонна «Тураачы»
сөхсөтүн.

Отделениелар куотала-
нымыларыгар **Болугур от-
делениета** (управляющей
А. П. Ефимов, сельсовет
исполкомун председател
Г. Г. Попов) бастаан
ССКП райкомун уонна
райсовет исполкомун кө-
бөрүлээ сымдыар Кыһыл
анаматынан парараадала-
на. Иккис миэстөгө **Бол-
тоҕо отделинети** (управ-
ляющей Н. М. Монасты-
рев, сельсовет исполкомун
председател А. М. Слеп-
цов) табыста. Үһүс миэс-
тэ **Чыгышара отделинети**.
гар (управляющей П. П.
Попов, сельсовет исполко-
мун председател Н. Н.
Решетников) аанина. Сал-
гым миэстэлэрин бароола-
са маньык: Толоон, То-
лай, Соловьев, Маралай-
ы, Хатылы, Часыр, Ха-
даар, Туойэ. Хайахсыт,
Армылтах, Кыланни, Сы-
ланг, Халтоҕо.

Үлэ алын коллективтарыгар ныйымылаахтарынан табыстылар;

Кыстык Кутда ферматын иккне коруун коллектива («Мындагаай») совхоз Болугурдааы отделение, старший В. Н. Диодоров) — фураж: в ынахтан ортотунан 2261 кг. кыта.

А. С. Мохначевская
директор государственного бюджетного
образовательного учреждения «Му-
зей» города Чыппаратан-
ты (отделения) — филиал
наймахтан 2023 кг үүтү
мата.

«Мугудай» совхоз, стар-
шая Ф. Ф. Винокурова) —
бырды ийэ сабылтан 4,3
оёсуну ылла.

Хонгоо хортуоншуй үүнэрэччлэрин коллектаа (Эрилк Эристини на. тынх совхоз, старшай Н. Н. Новгородов) — хортуоншуй государство туттары былааны 216,8 бурыһыа, сизээни уурууну 100 бырыһман толордо.

Чаманнара оёурутчутта-
рын звенота («Мутудай»
сойхол, старшай К. К.
Лытхаз) — биирдин квад-
ратнай метрэн 9,8 кг, на-
ловойунан 9,8 тонна оу-
руот аһын үүнүздэ.

Хахьйах туттааччыларын биригээдэтэ («Мындагаа-ны» совхоз, биригээднйр В. Н. Семенов) — биирдин үлэһитигэр 23,9 тыһ. солк. суумалаах үлэни толорон, 167 тыһ. солк. суумалаах

тутар, танар үлэлэри ыныт.
та.

Бастабыт коллективтар профсоюзтар убалааста-
ры советтарың Дипломна-
рыңаң наҕараадалагнылар.

ИДЭЛЭРИНЭН
ЧУЛУУЛАР

Неустроена Мария Николаевна (Кара Марис г. тынган совхоз) — бэры бэлааннаах үлэһэрин толорон, сүөһү кэниһүүнэн оҕутун аччатаан «Бастыҥ ветеринарийн специалист» аатын ылла.

Догдонова Августа Егоровна (Субуруускай латыннан совхоз Болтонотозуу отделенигата) — государство үтү, этт туттары былаанын толорууга отделение үрдүк көрдөрүүнү ситисиптен ийин «Вастык зоотехник» аатын ыла.

Собакина Кэролайн
Ильинская (Министр
дел) — хозяйка
финансовый туру,
та турубууун уонна учуот,
отчуотнас үчүгэйин тэ-
рииллэрин иһин «Бытыг
суот-учуот үлэһитин» а-
тыг ылла.

ОРОБУОН ЧЕМПИОННАРА

Бөннөхысыт Марков Андрей Иннокентьевич («Мындаааай!» сохко Водутурдааы отдеженнета) — биерши фуражкэй ына-
аыттан ортодуван 2300 кг
(Бүтүүтүн 2 с стр. көр).

ОРОЙУОННААБЫ СОВЕККА ЭБИИ БЫЫБАРДАР ТҮМҮКТЭРЭ

Профсоюзтар коллективка 500 иттинигер кытканы, шөфтөөх оркуолаларга көмөлөнүүнү куу-
нурдур, интэризин уоскатар дыгаллары, көрүүлэ-
ри, конкурстары көбүлөөччилэриниз буолуохтаах-
тар.

Оскуула реформата ССНН XXVII съезд дайду социальнай-экономическай сайдыгын түрээтатигэ ылыбт күрүөн биир дьонуннаах сорбото. Онно хаа биирдин ула коллектива кыттыхтаах. Профсоюзтар ичиндээн тэтигүө сүрүн оруду ылыахтаахтар.

1989 с. олуунуу 5 күнүгэр народный депутаттар оройуоннаары Советтарыгар 25 уонна 28 ААА-дээх быйбардыыр уонумрумтарга эбии быйбарлар ытыллынылар.

Хадвар Уурзатыг 25
№-дээх бгыбардыр уо-
курунка испиһэнкэ инл-
лэриллибит 18 бгыбар-

дагчтатан 17-ээрэ куо. ластааһынга кыттан бука бары депутатга кандидат В. В. Никонев иһин куо. ластарын биердилэр.

Хатылыга 28 М-дәх
былбардыр уокуруна
испиклөтөмөнт 12! был
бардыаччы бары ккөн
биоллетеннэрин уриада ук
тулар. Кипилэртөн 118 мн.

ин депутатка кандидат С. И. Яковлев ины куластартын биэрдиэлэр, 3 быһыбар, дааччы утары куластаата. Куластааһын түмүгүн туһаннаах комиссиялар дыһа суох бюллетень суогу бэлэстэтилэр.

Уокуруктаагы быыбар
комиссиялара Саха АССР

туһааннаах сокуонугар олобуран народнай депутаттар оройуоннаады Советтарыгар 25 №-дээх быыбардыар уокругунна депутаттынан Наконов Владимир Васильевич, оттон 28 №-дээх уокругунна депутаттынан Яковлев Спиридон Иванович талыллы. быттарынан быһаардылар.

Обществонь уларьга тур-
гута СССР XXVII съез-
дэ уюна. Бүгүн Союзтаа,
а XIX партийнай конфе-
ренция турмурун сорука-
н олохко киндэрингэ
ис бирдин коммунист эр-
мэннэх үлэтэ, олохко
стигивай позицията, делэ-
й буолуута индэрэр.

Обществонь уларьга ту-
тууга ССКП XXVII съ-
ёз уонна Бүтүн Союзтаа-
гы XIX партийнай конфе-
ренция туруорбут сорука-
рын олоххо ниддэрингэ
хас биирдий коммунист эр-
чимнэлэх үлэтэ, олоххо
активный позиция, делов-
ной буолуута ирдэнэр.

Партия көксөгүнгөр ичи, риехэнтэн 40-тан тахса сый ааста, ити аһнгөр үйз чизипэри партиянай алпаранна үлөлөөтим. Осон партиянай олох сорох болпуруостарыгар бөйм саһаабын хайһат нөгүе үл-дөстөхпизин баһарабын.

Билгийн оройсоннаагуу
партийнай төрилтэгэ 760-
ча партия чилинэ уонна
ССКП чилинэгэр канди-
дат учуокка турар. ССКП
Устаабыгар этиллэрин кур-
дук, партия ыгыгар полти-
катын бэйэтин чилинэнэ-
рин нөнгү олоххо киллэ-
рэр. Ол, түүх-ханнык ин-
нэнэ, коммунистары но-
руот хаһаайыстыбатын
араас салааларыгар сөп-
төөхтүк аттаран туруоруу-
ну эрэйэр. Оройсон ком-
мунистарын 74,6 быры-
һааннара үлэмхир, ол ин-
гэр тым хаһаайыстыбаты-
гар—38,7 бырыһааннара.
Кинилэртүн сүбүү нитэ-
тигэр баара эрэ 67 киһи
үлэлиир. Норуот үөрөбү-
риститигэр, доруобуйа ха-
рыстабылыгар, эргингэ
коммунистар ахсайн өртү-
нн үүмүттэр. Ити төри-
лэтэргэ учуокка турар
коммунистар ахсааннара
адыһаан иһэрэ юһини
дыксыннэрбэт буолуон са-
аммайт. Кытаанах, Хаах-
сыт, Мугудай, Сыланг, Ха-
гылы, Одьудуун орто ос-
куопаларыгар базар буол-
салдыбыт партийнай тө-
рилтэлэр билэгин суохтар.
Коммунистара совхозтар
партийнай төрилтэлэригэр
учуокка тураллар. Иһэ-
гыһын итинник сирдэр,
ордун оёнуу нитингэ үөрө-
түнгэ сыһыаннаах боллу-
руостар олус адыһахтым
көрүлгүдэлэр.

Аасыг уонтан тахса
сидларга нигеллигенцият

тан партиада үүнүү олзе абынах. Ол түмтүр оро. Буонга апиасттөх үлэ са. лааларытар кадрдары бэ. лэмнөөлүннүтэ, аттаран т. руорюуга ыарахаттар үс. ээтиналар. Резервада ту. рар кадрдар ахсааннара. абынаата, үлэ сорох са. лааларытар суох да днэх. хы сой. Омон ити аасып. сыктар алдастарын коно. рөөххэ. Партияда ылынга. урукку курдук хаачча. ааһын, кытаанах пуориа. ны олохтообун тохтогул. дубутунай сибээстээн, ү. б. нүүнү ахсаан өртүнэн ал. бэтнээххэ. Ону төгэ ты. хааайыстыбатын специа. листарыттан, учууталлар. тан, эми үлэтияттиртэн, хааччылар айгөрү үлэлэч. чилэртэн коммунист үрдүк. аатын чнэстээхтик сүгүө. хтарин сөптөөх дьону бири. диэххэн сүүмүрдөөһүн. принцип кытаанахтык сүгүбүөххэ.

Партия хэргээтэ ыгчат, тарынан хэргатыллан янхызтэда өйдөнөр. Ыгчат — байнгы нэгжилбэг, дээдэбайг. Ойон нийнхэ болгомотлоохтук сыйхан наһарбыт, нитэрбэг-үерэ-тербэг наада. Мангайгы сүбүгх партийнай тэрилтэ-дэр секретардара парти-да нийрхэг сөптөөх дьону партийнай муниахтарга сыратыннараллара, сорох боппуруостары бэлэмнээ. Ынгчэ кытыннараллара сөп этэ. Кытаабынайа, нийл партияда дьин-чыхчэ өйдөөн-санаан кийрэри ситивнэххэ. Итэ мэлдэг-тин тутуһуулар буолбатах. Партияда кийрэр дьаала-ны секретарь бэлэмнээч онкообор рекомендация аһыр дьону бэйэтэ көр-дөһөн булар түбэлтэлэр бааллара. Ол да иһин пар-тияда сөбө суох, түбэлтэх-чэ дьону ылыгы түбэлтэлэ-рэ таһаарыллаллар. Пар-тияда чыһэнигөр канди-датынан ылан баран, чы-һэнигэ үүрүүтэ эмнэ үчү-үйдик бэлэмнээбеппидэ.

Ол түмүгөр, холобур, аас-пыт сылта үс киби нар-
тня чилимдер кандидат-
тарга чилимдерге үүзүм-
көз хавалтылар.

Партийнай мушыхтарга «туһаз» басыытынан тыл атооччулар суох буолу бутахтар. Ити быһыылар партиянай активизация сыһыаннаага хомолтолоох. Оройуоннаага XXVIII партийнай конференциянан татыллыбыт ОСКП райкомун састаабын 37,4 бырыһыана пленумунара 2,5 мыс устата бикрде да тыл өппөтүдэр.

Партийнай органнар
үдэлэрин киэниг ийетин
нэрэн биллэрин ийи урук
ку өртүтэр сууда ССКП
райкомун бюротун илынар
уураахтара үксүн «юсти-
лан» дигн грифтэх буол-
лаллара. Онон райком т-
һазарар уураахтарын ийи-
лизиньа, общественностун
билбэт эта. Партийнай
муньһахтар үксүн сабыс-
лаах ытылаллара. Он-
носор 60-с—70-с сыллар-
га райком иденумнарыгар
конференцияларга аппарат
үлэиттэрин сырытынна-
бат бэрэждэн баар буол-
сымдыбыта. Билин пар-
тийнай органнар уураах-
тарын агардас коммуни-
тар истилэригэр биллал-
ригэр эрэ буолбакка, бүт-
түүн эйиллизиньа, обще-
ственность истилэригэр
тиэрдэр сорук турда. Онон
бүтүүн эйиллизиньа и-
тэриэтин таарылар дьалал-
лар уураахтар хаһыат
олохтоох радио иенүү
киэниг ийитилэрилла-
лэрэ эройидлар. Ону төг-
райком секретардара, от-
делларын сабиюдиссөйдөрө
комиссийларын салайач-
чылары туһааннаах үлэлэ-
рин туһунан коллектив-
тарга, ийиллизиньага ин-
формациялымылларын тэри-
йиэххэ. Партийнай уураах-
тары толорбокко сэмэ-
тардыллыбыт салайааччы-
лары, партия кээктэччи-
лэр үхүлүбүттэри ийи

Билдэрэн иднэхтэ. Итин-
гүйн бэрэгдэн олохтуу
буулал, партийнай дэс-
снэлэлтнээ, элсэлтнээ үр-
дүб, зураахтар интэр
суолталара улаатыа этэ.

Бийнхн колунд үлдээн
ааспыт нэмлэрт Ага
дойду сэринтий, ол нэ-
лннзэбн нэмнэри хабар.
Очтолордо дьон хамгаан-
длыр стилдэ үөрэмнэ
буолан эдита дуу, тахсар
уураахтар, дьаһаллар нэ-
мнтар халбага суох толо-
рудлар этнлар. Райком,
райсовет элннэттээх үлэ-
ннттэрэ командировкалар-
га элбэхтик сэлдэраллара.
Бйта ортоотунан 10-15 хо-
нука сыртытхытынн
«адмйахтык сылдыадыт»
днэн сэмэлэнэр этнбт.
Командировкада ханнын
болпуруостарынан дьадык
танарга быһаччы сорук-
тнах таһаараллара. Ол
туолуутун нэаааахтык
ирднр этнлар. Снтэ то-
лорбожко тоннэр түбэлтэ
баар буолларынн, тэттору-
мыталлара. Итинннннннн
бил элннэтннннннннннн
буу-
лууга ннннннннннннннн
хан эго.

Билгийн партийнай аппарат үлэтигэр обшествононой, басыбардаммыт активы икэнник тардар, кытыарар туһунан илэстин барар. Онуо райком бюротугар, пленумугар көрүлүөхтөнх бөлүрүүстөрү бэлэһэрэһиннэ икэн актив тардыллара эрэйиллөр Райком аппаратын сүүмэр дөһиннэ улахан болгомт ууруллуок наада. Ордунотделлар сэлбидиссөйдөрүн, инструктордары. Икэнниктин даһаны үлэди опьиттаах, доруот хаһаайыстыбатын ханнык бадар салаалыгар икэнтэрдэ сылдан райком аалыттан толору быһаарсар, партийнай төрүлталар секретардарыгар номөлөһөр, дингичахчы төрийөр дьоруудал табыарыстары сүүмэрдөөһүн райком ыһтар үлэди ситиһиллээхтэн олохх

кирантигэр улахан тө-

Демократияны кичигини
сыйынары, биллэн ту-
рар, партиялар үлдә эмне
бөһаччы сыйыналар.
Башкалар орган сас-

тавын 50-60 бырынанын саягарды, эдэр үүнэн иһэр кадрдарынан кырдыа бастары солбулуу, эппиз-тээх дуоһунастарга итин билдөөхтөн ордуга суох олохторданы бэрээдэгтэ биһиги. Кырдын департиной органнарга быы бардары ыттын инструк-цины сорох балаһыан-наларга эргэрдилэр. Ту-бааныах кандидатура нуо-лаастааһынга 50 быры-һынан ордун сотууну ылаһыма эрэ туоруур ба-рээдэгтэ олохтоммута. Ол быыбардары ыттыга үр-дүн сыйыан үскээһини-гэр, быыбардыар улаһи-тэр, тебө таһаарылаах-тык үчүгэйдик үлэтиллэ-ринтэ тутууга суох, улу-гуа кырдыахтарыгар-дирэ үрдүк дуоһунастары-буолаэн олорууларыгар-тиердиһтэ. Билигин сага-састаан нуорматын тас өр-түнэн эбин туруоран быы бардаатын бэрээдэгин со-рунуулаахтык олохтоохха. Итинин бэрээдэг, биллэ-туруу, сайайар кадрдары-туһулавар. Ол гынан бе-ран ити, уопсайынан да-баны, ээл-дөөл үлэлээчи-лэри хамсаатарга, уларыт-тутууну ситиһилээхти олоххо ылардырга нэм-дөөх буолуо.

Маассабай репрессия са-
бана бийиги оройуон
мугутар эмиз сыймыана
буруйдааныгына түбөспү-
төр бааллара. Киниле
партиятан убулдубутта-
ра, үгүстөрө суутаммыл-
тара. Оройуон ити баста-

кы колунга салайааччы-
дарын үгүс ааттарын
суолдарын тилиннэрингэ
үлэи сагалыахха, онну-
дуннор көһилиэн айы-
бааллар. Кыяллар олох-
торун төрөтүниин, үйэти-
тинин комсомольскай
тэриэтэлэр дьарыкта-
лыктарын көрдө.

Надгийн 20-тн төхс
сүлгэн бэтгэх партийна
үрэх систематыгар марк
сизм-ленинизм-классни
рын үлэлэрин система
лаахтын үрөтин суо
брулла. Онуоха үчүгэй б
лэмнээх лекциялар он
хуллубат буолбуттар
ыраатта. Политическа
үрэх систематыгар үкүе
абаан ийэр политика бол
пуруостара үрөтнэлэлэр

Маассабай дьаһаллары үчүгэй бэлээнэх, дүрүн ич хобоонноох лекциялар даһылааттар аһыйахтын оһоһуллаллар. үксүгү дьону итэриэһиргэллэтэр. Биир үксүһү ол дьон итинник дьаһалларга сымдым мөлтох. Оһоһоһор революционнай бырааһыныыктары бэлэстии митиннэргэ киһи аһыйа буолар. Маны тэрийнэхтээх партийнай төрүттэлэр секретардарга бэйэлэрини кэлбөттөрө, коммунистар сымдыыларыын ирдэбөттөрө мэлдьэх буолбатах. Оһон билигин политическай-маассабай үлэни сэргэхсинигэ партийнай төрүттэлэр секретардарыттан ирдэбили күүүһүрдүүхкэ наада.

Бийнги үлэлзэн аасны
хэмжит сэргэх, үчүгэ
оруттерин билингси бири
мэ кордобулугтэр сеп түбэ
бингэрэн үлэбэ, олохх
дүөрөлзөн туһаныахх
сеп этэ.

Н. ДЯЧКОВСКАЯ,
1946 сылтан ССКП
ЧЛЕНЭНЭ

(Бүтүүтэ. Инини 1 стр
көр).

ыыр бызанын 3316 ж
толово.

Техник-осеменатор Сергей Александрович Иванов (Эрдийн Эрстийн ахын хамт Хайхсын тээврийн отделенийн) — сүүлийн жилд 152 ынагдтаа 141 мярайн ылан, төрүү бүгд ылааны 96 бырыг ылаан ылаа.

Булзут Оконешнико
Федор Федорович («Мугу-
дай» совхоз Чыппарата-
ны отделенигта) — 230
солж. күндү түүлээни буу-
туур бэлээннаадын 716
солж. галордо.

Шофер Кардашевская
Николай Семенович (Кар-
Маркс автотышын совхоз)-
3ИЛ автомашына
243720 тонна-километр
даах үлэни голордо, 74
лето умзатыш кэмчитээт

Шофер Макаров Егор
Егорович II («Чуралчы
союз Сыдагынаагы от
детины») — үүт таһар авт
машинанын 22332 тонн
километры оңордо. 20

Егоронич («Мындагайды тоикхоз Болугурдаабы от делениета») — уу баһар автомашинанан 42707 тонна километрдаах улэни толордо, 296 литр уматыгы нэмчидэте.

Тракторист **Божедоно
Григорий** Васильевич
(Эрилин Эристин хаты-
нан сөнхс Хөшөөтөөр
отделениета)—МТЗ тра-
кторынан 2145 эталонна
сектардаах үзүлгн толордо
1300 мл дизельнэй умай-
гн импортлазтэ.

Транкторист Сидоров Семен Егорович (Эрлин Эристини аатынан совхоз Хоптодогову отделенисти — ДТ-75 тракторына 2939 аталоннай гектардаа улуни толоordo, 1800 куматыгы кэмчилээтэ.

Тракторист Дьяковский Михаил Романович («Чурапчы» совхоз Сыланганааы отделениета) — К-70 тракторынан 3901 эталоннай гектардаах улуни тюрдө, 11064 кг дизельнай умайыгы камчылаат.

Транспортист Макаров Семен Николаевич («Чурачы» совхоз Сыдагганаа

отделеннота) — Т-150 тракторынан 3853 эталонна гектардаах үлэни төлөрдө 1496,9 кг дизельный уматыгы нэмчилээтэ.

ОРОЙУОН РЕКОРДСМЕННАРА

Трофимов Алексей Дмитриевич салайар ычча сүөһүгү төлөүүгэччүлэрин звенота («Чурапчы соьхоз Сылганаары отлениета») — биыр сүөһүтүн ортотунан 166,8 кг эбиллини ылан, государство туттарбыт сүөһүгүн орнынаанын 365,5 кг тизеден эройуон рекорду олуктосто.

Николаен Гаврил Данилович салайар бурду үүнээрээччилэрин зэвсэгт («Мындагаайн» совхоз Соломбейтаары отдеренин та) — гентартан ортогуш 20,7 центнер бурдугу хамуудан оройуон сага р көрдүн олохтоото.

Х Х Х
Нэгүлээний бичлэгийг
«Мяндагааны» савхоз оу-
руучуутарыг (старша
А. А. Сметов) госуда-
р сансгалын 142 бич-
лээн тогтоолуу ийн ага-

на. Мамы табынан пенсия берне Макарова Татьяна. **Промышленность** («Чурапчы» совхоз Сыланынааы отделение) — дуогабар быһыытынан совхозтан Эмолтох туруктаах ныйраа дэри бэйэтэ көрүүтүгү ылан 100 бырыһаа тыһыһаах нитэн, хас биш диялырэн 118 кг төлөнүтэ көрүлөөһүн бириэмийэ ылар элэстэнэ.

Х Х Х
Саха АССР коруту
хаһаайыстыбатын утуола
улуйиго А. Т. Кузьмина а
тынан «Чороон-кубон
«Мылдаарайы» совхоз С
ловесктары отделениень
«Сардага» ферматта
(старший Т. Г. Собакин
анинна — коллетиин би
фуржумай ылахтан 224
ит ухту ыста.

Социалистическая Ул
Героя Р. И. Константи
уона ССРС Государств
ной бирэзизэтин лауре
та М. С. Толстоухов а
тарынан «Чорон-кубо
тар» социалистическ
нуоталаһын усулдуобу
толорудлубатарынан а
матылар.

ОПКС диспетчерский сулуулата олунньу 3 күнүгэр совхозтар, отделениелар үүтү маһына, туттарыыга нэдиэлэтэби көрдөрүүлэрин таһаарда (Вастаны колонкада—быр фуражый ынахтан ыанна, иикискэ—государствода туттарыына, килограммына, үүсскэ—үүт сыкта, төрдүскэ—табаарынана, бырыһыанына).

Карл Маркс	2,5	1340	4,0	83,5
Субуруускай	1,9	1980	4,8	96,5
Хатылы	2,2	1030	4,8	97
Болтоно	1,8	930	4,8	95,9
Эрдийн Эрметини	1,4	2310	4,5	82
Холтоо	1,6	730	4,5	87
Хадаар	0,7	240	4,5	73
Хайнахсат	1,3	440	4,5	76
Чавыр	1,9	860	4,5	92
«Чурагчы»	2,1	2710	4,4	95
Сылаг	1,5	800	4,5	97
Килэгийн	3,6	920	4,5	92
Арысалах	3,1	800	4,5	97
Тувьз	1,6	180	4,2	90
«Мандагаайы»	3,0	2390	4,0	89
Болугур	3,5	160	4,0	88
Солонь	2,3	790	4,0	89
«Мугудай»	1,2	1650	4,2	96
Марлаайы	1,1	460	5,0	92
Чыаппара	0,8	320	4,9	98
Толсон	1,6	430	4,6	100
Толей	1,6	440	4,3	98

Ороуус үрдүлүн нэдиэлэ устата 822 цент.
нер үүт госуларствока туттарылыына. Ити ин-
ниһээди нэдиэлээз тэҥнээтэххэ үүт валовой
ыама 25 центиеринэн үрдээтэ, оттон содоуон-
нааһын 21 центиеринэн элбэх. Карл Марис
аатынал, Субуруускай аатынал, Эрилик Эрис-
тин аатынал, «Чурапчы», «Минидаһайы»
уонна «Мугудай» сохкостар көрдөрүүнү ту-
һаппааһынан 3,3—8,2—3,4—9,1—4,1—6,2
центининэн элбээтэ.

Уут сыта былырыныгы көрдөрүүнү шыта-
тан—4,3 бырылган. Уут табаларына—ор-
хон урдунан 91 бырылган, былырыныгы
көрдөрүүтөн 6 бырылганынан урдун.

Сүөһү иттиитэ — ударнай үлэ фрона

Кормоцех улахан кылаата

«Мындааайы» совхоз Соловьевтаагы отделение-тыгар коммунист С. Ф. Собакин салайааччылаах үс кинилээх кормоцех коллективна күннэ ортотунан уон тэмнэ бастын хаачыстыбалаах эбии аһылыгы бэлэ-дэһэн үлэһинир «Юность» (старшай А. Н. Христофо-ров) уонна «Илгэ» (старшай В. Н. Федоров) фер-малара үөрүүнэн ыһаллар.

Кормоцех үлэһиттэрэ бородууксуйаны араас композицияларын байытан биэрнэгэ улахан болжон-толорун уураллар. Сүрүн эбисекэнэ Г. Д. Николаев салайааччылаах үрдүк үүнүү эиенота дробилкалаан бэлэниэбит бурдуга буолар. Ингэнтэлээх эбии аһы-лык оҕоһулаан сүөһүлэргэ снэтиллэрин түмүгэр үү-тү ыһын былырыныгытааһар лаппа ордук.

Снимоктарга: кормоцех старшайа, коммунист С. Ф. Собакин; рабочай Н. З. Кондратьев.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Биригэдьиир — арендатор

«Мындааайы» совхоз Соловьевтаагы отделение-тыгар 1989 сылга киирэн баран коллективнаан арен-далаан үлэһэччилэр баар буоллулар. Ааҕан-суоттаан үлэһинир, эконо-мическай билин-көрүү өр-түнэн балаача баай орто сүһүөх салайар кадрдар бэйэлэринэн арендатор буолуулар бүтүн коллек-тивны биер сыалга түмэр, дьон дьын-чаччы үлэҕэ са-залыгы сыһыаннаан туру-нууларын үөскэтэр.

1983 сыллаахха «Мын-дааайы» совхоз тарилли-битигэр Соловьев отделе-ниетин сүөһү иттиитигэр биригэдьиригэр Волугур отделение-тын рабочайа Анатолий Николаевич Христофоров кэлбитэ. Ки-ик итиннэ икки сыл үтүө суобастаахтык үлэлээн ба-ран Якутскайдаагы орто сүһүөх салайар кадрдары бөлөмнүр техникумга киирбитэ. 1987 сыллаахха үөрэбин ситиһиндэхтүн бүтэрэн үлэтигэр төннү-бүтэ. Анатолий Николае-вич отделениеҕа биригэ-дьиригэр сылдьан быйыл бэйэтин баа ортунан 15 сүөсүһүттээх «Юность» ыччат-комсомольскай кол-лективны баһылаан көһү-лээн арендаҕа киирдэ.

Коллектив 120 ыһах-таах. Сыл түмүгүнэн из-долойуунан 164,8 тонна үү-тү ыһа, мантан 85 бы-рыһыанын государствоҕа туттарарга уонна ыһарай деловой тахсыгытын 85 бы-рыһыанна тиэрдэргэ со-воху кытта дуоҕабар тү-һэристэ. Кэлэр кыстыгы туоруур отун бэйэтэ собо-туопкалыахтаах.

Билигин Соловьев отде-ления-тыгар бастакынан коллективнаан арендаҕа киирбиттэри батыһар фер-малар хастар даҕаны. Ки-инилэр билигин өйдөтүһэ, ааҕына-суоттана сылдьа-лар. Онуоха совхоз ди-ректора В. П. Чичи-гинерев бэйэтинэн бы-һааччы кыттар кэрэхсэ-биллээх. Кини аһааһаах комиссияны салайан отде-ление сүөсүһүттэригэр, ра-бочайдарыгар үтүс субэни-аманы оҕордо, экономиче-скай билин төрүттэригэр үөрэх ыытта.

Совхоз салалтатын бу үлэҕэ коллективны биер сыалга-сорука түмүгэ, үлэ сааҥа ыһыматыгар суо-лу-һин булуһууга эрнээ-һинэй буолар.

А. МАКАРОВ.
(Хабарат общ. корр.).

ҮЧҮГЭЙ ДА ЭНДИРДЭЭХ

Эдэр врач Е. А. Ефи-мова сэбиэдиһсэйдээх Ха-йахсыттаагы участковай баһыһа үлэһиттэрэ ыа-рыһааха амаархара, ба-лыһа ырааһа, сылааһа, усулуобуйата үчүгэйэ ки-ни эрэ хайтыах курдук.

Ол эрэри стационарга радио сангарбата, периоди-ческай бэчээт суоҕа ыһа-хтары, баһыһаҕа сы-тар кэмнэригэр, олохтон тейитэр. Онуоха таһынаа-гы динияттан палаталарга диэри 10-ча м. провонд уон-на репродуктордар суохта-

ра сүрүн биричиинэни буолбут.

Биллэрин дуослатыгар 1987 сыл алтынны 5 кү-нүнэри 50 №-дээх бири-аас ыһаан турар. Баһаар түбэлтэһисэр үлэһиттэр эбэһиннэстэрэ үлэһинил-бит испиһхэтигэр ол-бут дьоннор уонна уурей-быттар ааттара киллэрил-либит.

Иинниэтин баһыһа ад-министративта ити болпу-руостары көрүнэригэр ба-һарабын.

Н. АФАНАСЬЕВ.

Хаһаайынааһын механизма

ОСКУОЛАҔА — АРЕНДА

Кинилэр фермаҕа, графин быһыытынан, 3-түү хоно-хоно үлэһиттэрэ.

— Арендаҕа киирэн үлэ-һиргэ өдөлөргүт төһө бэ-лэмнээхтэрий? Бу киин-лэргэ туох туһалаах буо-луой?

— Одолор сүөсүһүт иде-тигэр кыра эрдэхтигиттэн сыстастар, сайын ах-сын ыһыһыһыттарынан, ыһарай көрөччүлэринэн үлэһинилэр. Иинни таһы-нан оскуолаҕа «Сүөһү ит-тиити төрүттэрэ» диэн предмет үөрэтэллэр. Арендаҕа киллэрэн биһи-ги үөрэнэччилэри идэҕэ бэлэмнээһини ордук үү-һүрдөр, киинлэри ааҕан-суоттаан үлэһиргэ үөр-тэр, хаһаайынааһын ор-дунтаах ыһымаларыгар ос-куолаттан билин биэрэн таһаарар соруктаахты.

— Сааҥа ыһымалар үлэ-лэһиннэ киирэн мате-риальнай өртүнөн халч-чылыһыта хайдаһый?

XXXV уобаластаагы партиянай конферен-ция, идеологическай үлэҕэ баар көтүтүүлэри ыһарыгар, культура та-рияталарын итэбастары-гар экиа тохтообута. Оһоо материалнай, техническай бааза мол-тоҕо, нулуһтарга ыһа-тыллар дыһааччылар та-һымалары наһааҕа кри-тикалаһыта, ситон тахсар суоллары тобу-лар соруу туруоруулу-бута. Эрилик Эристини аһаһан совхоз терри-ториятыгар баар Куль-тура дьыалларын, кулууп-тар үлэһиттэрэ сотору-таарыта буолан ааспыт бэйэлэрин уопсай муш-ныахтарыгар, чуолаан, ити болпуруос — үлэни сааҥа хаачыстыбалаах таһымна таһаары — тула көлөһүттэр.

Ханнык бардарар са-лаа үлэҕэ болжонто уу-руллар, ойбул оһо-һулар буоллаһына, си-тиһин кэлэр. Итиннэ би-һиги, культура үлэһит-тэрэ, эппитинэн, хаам-мыһыны билэбит. Ва-ры совхозтар проф-союзнай тариллалары-гар сөдкүлүбүт мо-татыйатынан үп көрүд-лэр. Ити биһиэхэ эрэби суох бэрлиллэбит. Сыл бүтөһиттэр, хаалаары ыһаһтаһына эрэ, түгү-һин буолар. Холобур, ааспыт сыл бүтөһиттэр эрэ Дирин музыкаль-най оскуолатыгар 3 тыһ. солк. бэрлиллэбитэ. Оһоо директор Н. Н. Урванцев куоракка ки-ири музыкальнай инс-трументтары аһыһа-һыта. Оттон итиннэ эр-дэттэн быһаһаһаан библиотекаларынан, ку-лууптарынан үлэһиттэр эбэтэр киинэхэ дьыл-арыһыча эрдэ кэмнэргэ биэрэр тоҕо табыллы-батыһ?

Транспортынан хаач-чылыһыта эмиэ улахан эрэби көрөһүлэрин ту-һууна хас да ыһаи эт-тэ. «Транспорт ыһыта-лаһа» киирдэхтигэр, диспетчер көһүттэн үү-рэн көрөһтө таһаарар

КСК: көдүүс уонна далааһын

Иккис былаанна үтүрүйүмүөххэ

эти. Биһиги, культу-ра үлэһиттэрин, көрү-һары эрэ батыһа сыл-дьар дьон курдук ой-дөөһүн албах», — диэтэ Холтоботоһу Культура дьыалын директора А. Н. Алексеева. Итиннэ Хайахсыттаагы Культу-ра дьыалын директора Т. Л. Тарасов кэлсэбит чаччыта эмиэ биһиргэ-тэр. Хайахсыттаагы «Мираж» дискотеканы оройуон хас да нөһи-дэһиттэрэ, ол иһигэр оройуон киинэ эмиэ, ааспыт ыһаҕа хас да төгүл ыһыран культу-рай дьыаллары тар-һиһэ көмөлөһүннэр-тээбиттэрэ. «Мираж-тар» оройуон ыһааҕар эмиэ киирбиттэрэ. От-тон дьыалларын, эбэтэр дьыал, үс эһийинэн бу-луттара: үтүс, аһах ап-паратураларын санын-ларыгар сүгэ сылдьан Одьулуунна диэри айаан массамыһынын тийиһиттэрэ, ситон эмиэ суолга куоластаан Холтоботу булбуттара. Оһоо эмиэ хас да чаас чаардаан баран, ыһа-кыһа Хайахсыттары-гар дьэ тийиһиттэрэ. Хомойуох иһин, итин-ник сырыһалар албах-тар.

Хадаар сельскай библиотеканын сэбиэдиһсэ-йэ М. И. Ефремова этиһтэ эмиэ оруннаах. Манна 1971 сылтан Культура дьыалына үлэ-һитэ 14 төгүд уларыт-та. Аһаҕа үөрэхтөөх культура үлэһитэ суох. Оччотугар хантан утум-наах, үчүгэй үлэ ка-лэһ?

Сааҥаны сааһаһаһы-ны кэмнэргэ өйөһөтөх-хө, киин көхтөр, Т. Л. Тарасов киинэҕэ уһу-луунан дьарыһаһыта өр буолла. Киини Нуот-ара отчуттарын, Хаһа-һыт үлэһит дьонун ки-иһэ устубутун рабо-чайдар бэйэлэрэ ула-

ханнык көрөһсүн көр-бүттэрэ. Кыс хаар ор-тото сайынны күөх хо-дуһаҕа улаһын, хаһыһы сылдьарынан хаһыһар, тыһына тыһан бэйэдэр аһаһан көрдөрөһлөрө чаччы да үчүгэй буол-лаһа. Итиннэ үлэһит дьон санаата көтөбүл-лэр, үлэһиттэргэ хаам-сыһа баһаһыра өссө улаатар. Ити барыта бэрт, ол эрэри бу үлэ сүһүөгэр туруутугар кыһамны эмиэ көстү-бэт. Совхоз профсоюз-маны болжонтоҕо ыһаан сөп этэ. Итин-тэн салгыны Тарас Лу-кич кыһыл муһуһтар үлэһиттэригэр тохтоһоту: «Биһиги кыһыл муһуһ бары сформироваттан оҕоробут. Ол сөп. Ол эрэри оһоо баар көр-дөрүүлэри күн аһын уларытан чаччы дьы-һыһаах оҕоруу кыһа-лыһа. Маннаах биһи-хэ совхоз специалиста-ра көмөлөһөхтөрүн наада. Киинлэр, рабо-чайдар көрдөрүүлэрин, быһаһаһыны күннэҕэ билэ сылдьар дьон, ити-ни ордук таһаарыһ-лаахтык уонна суһал-тын үлэһиттэригэр сөп». Биһиги санабы-һыгар, киин туруоруу-та оруннаах.

Муһуһах үлэһиттэр кыһыһыны ыһыт сов-хоз парткомун секре-тара С. И. Никитин совхозна культура үлэ-һиттэрин советын тар-һар наадалааһар тох-тоһоту.

Муһуһах биһс луун-наах уураах ыһыһа. Ол барыта санаа тоту-толорулуһаһына, хаам-сааһыны оҕоруохтутун сөп. Оттон тыһтан дьы-лаһа тахсыһа хас бири-дириттэһаан тутулук-таах.

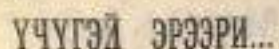
М. СЕРГЕЕВА,
профком председателэ.

турар, табыллыбата буо-луо. Центнер үүт 54 солк. туруута, дьылгэр, үрдүк — бастакы суортан үүт сыһаһа. Итиннэ эмиэ резерв суох курдук. Оч-чотугар бары хантан киллэһиннэһит?

— Расчетнай санаа сыһыһааһа буолбатын туһугар өссө төгүд совхоз салалтатын, экономиче-скай сулууспатын кытта кэлсэһиннэ көрүөхтү. Ити — биһир. Иккисиннэ, көмчөлөһиннэ, үүтү бы-лаһаһаһыта таһыһаан ыһа-һыһа күөһсэ ыһыһа-һыт. Дуоҕабар быһыһы-нан, совхозна 30 ыһарай туттарыахтаахты. Оһоо ыһарай деловой тахсы-тын улаатыһаһаһа үлэ-лэһиннэһит. Итиннэ ос-куола коллективна ыһа-тэ-көрбөтө үтүс, оттон онуоха баһаһы хаһаһы-һытэһыт неметүгэр, суба-ригэр, аһыттар улаһа-һыны эрэнэбит.

— Сааҥа дьылаһа хор-суһуу ыһыһыһаһытаан өбөрдөһиннэһит. Үлэһит тү-мүһтээх, ситиһиннээх буоллуун.

— Эрдэттэн билэ-билэ ноһоһоһо туһар, биллэн

ЗАКАЗ № 16.